Povestire africană

de Ernest Hemingway

Povestire africană

de Ernest Hemingway

din volumul “Nimeni nu moare niciodată” (povestiri II),
Editura UNIVERS, 1993
Traducerea de Radu Lupan

cultura pentru toate simţurile

Aştepta să răsară luna şi simți că părul lui Kibo se zburleşte sub mâna lui când îl mângâie ca să stea liniştit şi amândoi stăteau la pândă şi ascultau în timp ce luna se înălța şi le lungea umbrele. Apoi luă câinele de gât şi-l simți cum tremură. Toate zgomotele nopții încetaseră. Nu auzise elefantul şi David nu-l văzu până ce câinele nu-şi întoarse capul şi păru că se face una cu el. Apoi umbra elefantului îi acoperi şi el trecu fără să facă deloc zgomot şi-i simțiră mirosul în briza care venea dinspre munte. Mirosea pătrunzător, dar a bătrânețe şi a acru, şi când trecu, David văzu că părea să atingă pământul cu colțul stâng.

Aşteptară, dar nu mai trecu nici un elefant şi atunci David o porni la fugă cu câinele în lumina lunii. Câinele se ținea aproape şi când David se opri, câinele îşi lipi botul de scobitura genunchiului său.

David trebuia să mai vadă o dată elefantul şi-l ajunseră la marginea pădurii. Se îndrepta spre munte şi mergea încet în adirerea brizei de noapte. David se apropie destul de mult ca să-l poată vedea trecând în lumina lunii şi să simtă mirosul de bătrânețe acră, dar nu reuşi să-i observe colțul drept. Îi era teamă să se apropie mai mult din cauza câinelui şi-l luă cu el şi se întoarse împotriva

vântului şi-l împinse să stea jos la rădăcina unui copac, încercând să-l facă să înțeleagă ce vrea. Se gândi că o să stea acolo, dar când David se îndreptă spre masă elefantului îi simți din nou botul umed în scobitura genunchiului.

Amândoi îl urmară pe elefant până ajunse într-un luminiş. Stătea acolo, clătinându-şi urechile uriaşe. Trupul îi era în umbră, dar razele lunii îi luminau capul. David îşi trase mâna îndărăt şi strânse uşurel botul câinelui, şi apoi se mişcă încetişor şi fără să respire înspre dreapta lui, pe lângă suflul brizei de noapte, simțind-o pe obraz, alături de el, nelăsând-o să fie între el şi elefant, până-i văzu capul şi urechile clătinându-i-se încetişor. Colțul drept era tot atât de gros cât coapsa lui şi se încovoia aproape până la pământ.

Împreună cu Kibo se întoarse, vântul răcorindu-i acum ceafa, şi o porniră înapoi, ieşind din pădure şi venind la loc deschis. Câinele mergea acum înaintea lui şi se opri acolo unde David lăsase cele două sulițe de vânătoare pe lângă cărare, când începuse să urmărească elefantul. Le puse pe umăr în teacă lor de piele şi cu sulița cea mai bună pe care o ținea tot timpul în mână, o porniră pe cărare către shamba. Luna se ridicase sus pe cer şi David se miră de ce nu

se auzea zgomotul tobelor dinspre shamba. Era ceva ciudat, căci tatăl sau era acolo şi tobele nu băteau.

David se simți obosit imediat ce o porniră din nou pe urmele elefantului. Mult timp fusese mai vioi şi într-o formă mai bună decât cei doi oameni şi n-avea răbdare cu mersul lor încet şi cu opririle regulate pe care tatăl său le făcea la fiecare jumătate de oră. Ar fi putut să înainteze cu mult mai repede decât Juma şi tatăl sau, dar când începu să obosească ei erau la fel ca înainte şi la prânz se opriră doar pentru cele cinci minute obişnuite şi văzu că Juma îşi mărise puțin pasul. Poate că nu. Poate că numai i se păruse mai grăbit, dar baliga de elefant era acum mai proaspătă, deşi nu era caldă când o atingeai. Juma îi dădu să ducă puşca după ce ajunseră la ultimul morman de baligă, dar după un ceas se uită la el şi i-o luă înapoi. Urcau întruna pe coasta muntelui, dar acum urma cobora printr-un luminiş în pădure către terenul accidentat dinaintea lor. “Aici începe partea cea mai grea, Davey”, zise tatăl sau.

Atunci îşi dădu seama că trebuia să fi fost trimis înapoi la shamba de îndată

ce-i pusese pe urma elefantului. Juma ştiuse treaba asta de multă vreme. Tatăl lui o aflase acum, dar nu mai era nimic de făcut. Era încă una din greşelile sale şi nu putea face altceva decât să rişte.

David se uită la urma mare, turtită şi circulară a piciorului elefantului şi observă locul în care ferigile fuseseră călcate şi în care tulpina unei buruieni se uscase. Juma o smulse şi se uită la soare. Juma dădu tulpina ruptă tatălui lui David şi el o frecă între degete. David remarcă florile albe care păleau ofilindu-se. Dar încă nu se uscaseră la soare şi nu-şi pierduseră petalele.

"O să fie a' dracului de greu", zise tatăl lui. "Să mergem".

După amiaza târziu erau încă pe drumul care şerpuia prin terenul accidentat. Îi era somn de multă vreme şi uitându-se la cei doi oameni îşi dădu seama că dorința de a dormi e adevăratul lui duşman şi ținea pasul cu ei şi încerca să meargă în ciuda somnului care îl cuprindea şi îl lăsa şi care-l dobora. Cei doi se schimbau la fiecare ceas, mergând pe urmele elefantului şi cel care era în urmă se uită la el la intervale regulate ca să vadă dacă mai e cu ei. Când se opriră în pădure, în întuneric, David adormi de îndată ce se aşeza jos şi când se trezi,

Juma era cu mocasinii lui în mână şi-i pipăia tălpile desculțe să vadă dacă n-a făcut băşici. Tatăl său îl acoperise cu haina şi se aşezase lângă el cu o bucată de carne rece gătită şi doi biscuiți. Îi dădu sticla cu ceai rece.

"Va trebui să mănânci, Davey," îi spuse tatăl. "Cu picioarele stai bine. Stai la fel de bine că şi Juma. Mănâncă încet şi bea puțin ceai şi culcă-te din nou. N-avem nici o problemă".

"Iartă-mă dacă am fost atât de somnoros".

"Tu şi Kibo ați fost la pândă şi ați mers ieri toată noaptea. De ce să nu fii somnoros? Dacă vrei, să-ți mai dau puțină carne."

"Nu mi-e foame."

"Bine. O să mergem vreo trei zile. Mâine o să dăm din nou de apă. De pe munte coboară o mulțime de pâraie."

"Încotro se îndreaptă?"

"Juma crede că ştie unde."

"Nu e greu?"

"Nu prea greu, Davey."

“O să mă culc din nou” zise David. “N-am nevoie de haina ta.”

“Juma şi cu mine n-avem nevoie de ea” zise tatăl lui. “Ştii că mi-e întotdeauna cald când dorm”.

David adormi înainte ca tatăl sau să-i spună noapte bună. Apoi se trezi cu lumina clarului de lună pe obraz şi se gândi la elefantul cu urechile mari care stătea în pădure, cu capul tras în jos de greutatea colților. David se gândi atunci, în toiul nopții, că golul pe care-l simțea când şi-l amintea era din pricină că se trezise flămând. Dar nu era aşa şi avea să descopere acest lucru în următoarele trei zile.

A doua zi fu foarte grea, deoarece cu mult înainte de prânz îşi dădu seama că nu era vorba de nevoia de somn care deosebea un băiat de un bărbat. Primele trei ore fusese mai vioi decât erau ei şi-i ceruse lui Juma să ducă el puşca de 303, dar Juma clătinase din cap. Nu zâmbise şi dintotdeauna fusese cel mai bun prieten al lui David şi-l învățase să vâneze. Ieri mi-a dat-o el, se gândi David, şi astăzi sunt într-o formă mai bună decât am fost atunci. Era, desigur, dar pe la ora zece ştia că ziua avea să fie tot atât de grea sau chiar mai grea decât ziua

trecută.

Era o prostie să creadă că poate urmări un animal împreună cu tatăl sau şi tot aşa să creadă că se poate măsura cu el. Ştia, de asemeni, că asta nu se datora numai faptului că erau bărbați. Erau vânători de profesie şi îşi dădu acum seama de ce Juma n-ar fi irosit nici măcar un zâmbet. Ştiau tot ce făcuse elefantul. Îşi arătau unul altuia urmele fără o vorbă, şi când urmărirea devenea mai grea, tatăl lui era întotdeauna de părerea lui Juma. Când se opriră să-şi umple sticlele cu apă, la un râu, tatăl lui spuse: "Ține-te bine doar ziua asta, Davey." Apoi când trecură de terenul accidentat şi urcară înspre pădure, urmele elefantului se abătură înspre o veche potecă de elefanți. Îi văzu pe Juma şi pe tatăl discutând când ajunse, Juma se înapoi pe unde veniseră apoi la o de dealuri de de pe pământurile păru de departe erau de crestele a trei dealuri albastre care se zăreau la orizont.

"Juma ştie unde se duce acum elefantul" îi explică tatăl lui. "Credea şi mai înainte că ştie, dar elefantul şi-a schimbat direcția pe aici." Se uită înapoi spre locurile pe care le străbătuseră în ziua aceea. "Acolo unde se îndreaptă acum

e de-ajuns de bine de umblat, dar o să trebuiască să urcăm."

Urcară până se întuneca şi făcură o nouă tabără într-un loc fără apă. David omorî cu praştia două potârnichi dintr-un cârd care trecuse pe cărare tocmai înainte de apusul soarelui. Păsările mergeau pe vechea cărare de elefanți scuturându-se de praf, curățele şi dolofane, şi când piatra zdrobi spatele uneia şi pasărea începu să se zbată şi să se zvârcolească, o altă pasăre fugi să o ciugulească şi David puse o noua piatră în praştie şi trase şi ochi a doua pasăre în coaste. Când alergă şi puse mână pe ea, celelate păsări se înălțară fâlfâind din aripi. Juma se uită la el şi-i zâmbi de data asta şi David luă cele două păsări, calde şi dolofane, cu penajul moale, şi le izbi cu capul de mânerul cuțitului său de vânătoare.

Şi acum, acolo unde îşi făcuseră tabăra pentru noapte, tatăl lui zise: "N-am văzut niciodată soiul ăsta de potârnichi atât de sus. E foarte bine că ai doborât o pereche de potârnichi."

Juma găti potârnichile, înfipte în frigare, pe jarul unui foc foarte mic. Tatăl său bău un whiskey cu apă din capacul bidonului său în timp ce stăteau lungiți

şi priveau pe Juma cum găteşte. Apoi Juma le dădu fiecăruia câte un piept cu inimă şi el mânca cele două gâturi şi spinările şi picioarele.

"Situația s-a schimbat foarte mult, Davey," zise tatăl lui. "Acuma stăm foarte bine cu rațiile."

"La ce distanță suntem de el?" întrebă David.

"Suntem foarte aproape, " zise tatăl său. "Depinde dacă o va porni la drum când se ridică luna. Astă-seară va apărea mai târziu cu o oră, şi cu două mai târziu față de ziua când ai dat de el."

"De ce crede Juma că ştie încotro se-ndreapta?"

"L-a rănit şi i-a omorât askary-ul nu prea departe de locul unde suntem acum."

"Când?"

"Acum 5 ani, spune el. Asta poate să însemne oricând. Când erai un toto, zice el."

"Şi de atunci a rămas singur?"

"El aşa zice. Nu l-a mai văzut. Numai a auzit vorbindu-se despre el."

“Cât de mare zice el că e?”

“Aproape de 200. Mai mare decât tot ce am văzut vreodată. El zice că există numai un singur elefant mai mare şi acela tot de pe aici.”

“Mai bine să mă culc,” zise David. “Sper că mâine să fiu într-o formă mai bună.”

“Astăzi ai fost grozav,” zise tatăl lui. “M-am mândrit cu ține şi Juma a fost şi el mândru.”

Noaptea când se sculă, după ce răsărise luna, era sigur că nu se mândreau cu el, poate doar pentru îndemânarea cu care omorâse cele două păsări. Dăduse peste elefant în timpul nopții şi-l urmărise să vadă dacă avea amândoi colții şi apoi se întorsese să-i caute pe cei doi şi să-i pună pe urma lui. David ştia că se mândreau cu acest lucru. Dar de îndată ce se pornise urmărirea aceea ucigătoare nu le mai era de nici un folos şi chiar era o primejdie pentru reuşita lor, tot aşa cum fusese Kibo pentru el când se apropiase noaptea de elefant, şi-şi dădea seama că şi unul şi celălalt se afuriseau că nu-l trimiseseră înapoi la vreme. Colții de elefant cântăreau 200 de livre fiecare. De când colții aceştia

crescuseră mai mari decât lungimea lor obişnuită, elefantul fusese urmărit mereu pentru ei şi acum ei trei aveau să-l omoare pentru asta.

David era sigur că aveau să-l omoare acum fiindcă el, David, rămăsese în picioare toată ziua şi rezistase după ce pe la prânz mersul îl făcuse praf. Aşa că erau mândri probabil că reuşise să reziste. Dar nu făcuse nimic folositor în timpul vânătorii şi ei ar fi fost într-o situație cu mult mai bună pentru el. De multe ori în cursul zilei dorise să nu-l fi trădat pe elefant şi după-amiază îşi aduse amine că-şi dorise să nu-l fi văzut vreodată. Treaz, în lumina lunii, îşi dădu seamă că acest lucru nu era adevărat.

A două zi dimineață erau pe urmele elefantului, mergând pe o veche cărare de elefanți, un drum de pământ bătătorit străbătând pădurea. Arată de parcă elefanții trecuseră pe aoclo încă din vremea în care lava din munți se răcise şi copacii crescuseră şi se înălțaseră unul lângă altul.

Juma era foarte sigur şi mergea repede. Atât tatăl lui, cât şi Juma, păreau să fie siguri de ei şi mersul pe cărarea de elefanți era atât de uşor încât Juma

îi dădu să ducă puşca de 303 prin lumina mereu întreruptă a pădurii. Apoi pierdură urma din cauza fumegândelor grămezi de bălegar proaspăt şi a urmelor rotunde, turtite, ale unei turme de elefanți care trecuse pe potecă, venind dinspre pădurea deasă din stânga urmelor. Juma, furios, îi luă puşca lui David. Se făcu după-amiază până izbutiră să ajungă turma şi să o ocolească, văzând formele masive, cenuşii, printre copaci şi mişcările urechilor mari şi ale trompelor care scotoceau, încolăcindu-se şi descolăcindu-se, auzind pârâiturile crengilor rupte, bubuitul copacilor dezrădăcinați, şi ghiorăiala din pântecele elefanților şi plezniturile şi zgomotul surd al balegii căzând pe jos.

În cele din urmă găsiră urma bătrânului elefant şi, când se abătu pe o poteca mai îngustă de elefanți, Juma se uită la tatăl lui David, zâmbind larg şi arătându-şi dinții ascuțiți şi tatăl lui dădu din cap. Arătau de parcă şi-ar fi împărtăşit un secret obscen, exact aşa cum arătaseră când îi găsise în seara aceea la shamba.

Nu trecu mult timp şi ajunseră la secret. Era undeva mai departe spre dreapta, în pădure, şi urmele bătrânului elefant duceau într-acolo. Era un craniu

tot atât de mare cât pieptul lui David, albit de soare şi de ploi. În frunte se vedea o adâncitură profundă şi o dâră care pornea dintre ochi şi se pierdea într-un şir de găuri inegale acolo unde colții fuseseră tăiați.

Juma le arătă locul în care stătuse marele elefant pe care îl urmăreau cât se uitase la cranii şi unde trupul lui îl mişcase puțin mai departe de locul unde se odihnise până atunci şi unde vârful colților lui atinsese pământul. Îi arătă lui David singura gaură din marea adâncitură din osul albit al frunții şi apoi patru găuri una lângă alta în osul din jurul urechii. Îi zâmbi lui David şi tatălui său şi luă un glonte dumdum 303 din buzunar şi-l potrivi cu vârful în osul frunții.

"Aici Juma l-a rănit pe elefantul cel mare, " zise tatăl său. "Acesta era askari-ul lui. De fapt, prietenul lui, fiindcă şi el era un elefant uriaş. S-a năpustit şi Juma l-a doborât şi l-a sfârşit împuşcându-l în ureche."

Juma le arătă oasele împrăştiate şi cum trecuse elefantul cel mare printre ele. Juma şi tatăl lui David erau încântați de ce văzuseră acolo.

"Cam cât timp crezi că au fost împreună el şi prietenul lui?" îl întrebă David pe tatăl lui.

“N-am nici cea mai mică idee,” zise tatăl său. “Întreabă-l pe Juma.”

“Întreabă-l tu, te rog.”

Juma discută cu tatăl sau şi Juma se uită la Daivd şi râse.

“Probabil de 4 sau 5 ori mai mult decât câți ani ai tu, zice el,” îi spuse tatăl lui David. “Nu ştie, şi de fapt nici nu-l interesează.”

Pe mine mă interesează, se gândi David. L-am văzut în lumina lunii şi era singur, dar eu eram cu Kibo. Kibo era şi el cu mine. Elefantul nu făcea nimic rău şi acum noi l-am urmărit până în locul în care el a venit să-l vadă pe prietenul lui mort şi acum îl vor omorî. E greşeala mea. Eu l-am trădat.

Tatăl meu n-are nevoie să omoare elefanți ca să trăiască, îşi spuse David. Juma nu l-ar fi găsit dacă nu l-aş fi văzut. A avut posibilitatea să-l prindă şi tot ce a izbutit a fost că l-a rănit şi i-a omorât prietenul. Kibo şi cu mine l-am găsit şi n-ar fi trebuit niciodată să le spun şi ar fi trebuit să păstrez secretul şi să-l am pentru totdeauna şi să-i las să fie beți la berăria din shamba. Juma era atât de beat, încât nu l-am putut trezi. De aici înainte am să păstrez totul secret. N-o să le mai spun niciodată nimic. Dacă-l vor omori, Juma îşi va bea partea lui de

fildeş sau îşi va cumpăra o altă soție afurisită. De ce n-ai ajutat elefantul când ai putut? Tot ce-aveai de făcut era să nu fi mers mai departe a doua zi. Nu, asta nu i-ar fi oprit. Juma ar fi mers mai departe. Niciodată n-ar fi trebuit să le spui. Niciodată, niciodată să nu le spui. Încearcă să-ți aduci aminte de acest lucru. Niciodată să nu spui nimic nimănui. Niciodată să nu mai spui nimic nimănui.

Tatăl lui îl aştepta să-i ajungă şi-i spuse foarte blând: "S-a odihnit aici. Nu mai merge că înainte. O să dăm acum de el dintr-un moment într-altul."

"Dracu' să ia vânătoarea de elefanți," zise David foarte liniştit.

"Ce-i asta?" întreabă tatăl lui.

"Dracu' să ia vânătoarea de elefanți", zise David încetişor.

"Ai grijă să n-o încurci," îi zise tatăl său şi se uită rece la el.

Asta-i, îşi spuse David. Nu-i prost. Acum ştie totul şi nu va mai avea încredere în mine niciodată. Ăsta-i un lucru bun. Nu vreau să aibă încredere, fiindcă niciodată n-o să-i mai spun nici lui nici altcuiva ceva, niciodată nimic. Niciodată vreodată, niciodată.

Dimineața urcau din nou pe coasta îndepărtată a muntelui. Elefantul nu mai mergea ca până acum, ci înainta la întâmplare, oprindu-se uneori să mănânce şi David îşi dădu seama că se apropiau de el.

Încerca să-şi aducă aminte cum se simțise. Încă nu ținea la elefant. Trebuie să-şi aducă aminte de acest lucru. Îi părea doar rău, ceea ce se datora propriei sale oboseli, care-i dădea o înțelegere a vârstei. Prin faptul că era foarte tânăr, îşi dăduse seama cum trebuie să fie când eşti prea bătrân.

Se simțise singur fără Kibo şi gândindu-se cum îl omorâse Juma pe prietenul elefantului, se ridicase împotriva lui Juma şi făcuse ca elefantul să-i fie frate. Îşi dădu seama atunci cât de important fusese pentru el faptul că-l văzuse pe elefant în lumina lunii şi că-l urmărise şi că se apropiase de el în luminiş în aşa fel încât să-i vadă colții uriaşi. Dar nu ştia că nimic nu va mai fi vreodată la fel. Acum ştia că vor omorî elefantul şi că nu va mai putea face nimic. Îl trădase pe elefant atunci când se întorsese la shamba că să le spună. Ei m-ar omorî şi pe mine şi l-ar omorî şi pe Kibo dacă am avea colți de fildeş, se gândi el şi ştia că nu era aşa.

Elefantul se ducea probabil acolo unde se născuse şi ei îl vor omorî acolo. Asta le trebuia ca totul să fie perfect. Le-ar fi plăcut să-l omoare acolo unde-l omorâseră pe prietenul lui. Asta ar fi fost ceva grozav. Asta le-ar fi plăcut. Blestemaţii, ucigaşi de prieteni!

Se îndreptau acum spre marginea desişului şi elefantul era aproape, undeva înainte. David îi simţea mirosul şi auzeau cu toţii cum rupe şi cum striveşte crengile. Tatăl lui David îi puse mâna pe umăr ca să-l tragă înapoi şi să aştepte la o parte şi apoi luă un pumn de cenuşă din punga din buzunar şi-l aruncă în aer. Cenuşa abia se întoarse căzând spre ei şi tatăl lui îi făcu un semn de încuviinţare lui Juma şi se aplecă să-l urmeze în desiş. David se uită la spatele şi la fundurile lor intrând în desiş şi dispărând. Nu-i auzea cum se mişcă.

David stătea nemişcat şi auzea cum mănâncă elefantul. Îi simţea mirosul tot atât de puternic ca şi în noaptea aceea în lumina lunii când se apropiase de el şi-i văzuse colţii lui minunaţi. Apoi, cum stătea, se făcu linişte şi nu mai simţi mirosul elefantului. Apoi se auzi un ţipăt ascuţit şi o bufnitură şi o împuşcătură a carabinei 303 şi după aceea bubuitul profund şi dublu al puştii 450 a tatălui

său, apoi bufniturile şi trosniturile continuară să se îndepărteze şi intrând în desiş îl găsi pe Juma tremurând şi sângerând pe frunte şi pe față şi pe tatăl lui alb şi furios.

"S-a repezit la Juma şi l-a trântit pe jos," îi spuse tatăl său. "Juma l-a atins la cap."

"Tu unde l-ai lovit?"

"Unde dracu' am putut," spuse tatăl său. "Să mergem după urma de sânge."

Sânge care era peste tot. Un şiroi înalt cât capul lui David, care țâşnise lucind pe tulpini şi frunze şi liane şi un altul mult mai jos, întunecat şi plin de murdării din stomac.

"Lovit la plămâni şi în burtă," îi zise tatăl lui. "O să-l găsim la pământ sau sprijinit, sper, ce dracu'," adaugă el.

Îl găsiră sprijinindu-se şi chinuindu-se şi într-un asemenea hal de disperare încât nu se mai putea mişca. Se năpustise prin desişul în care se hrănea şi trecuse peste o potecă deschisă din pădure şi David împreună cu tatăl lui

alergară pe urma stropită din plin cu sânge. Apoi elefantul intrase în desişul pădurii şi David îl zări în fața lui uriaş şi cenuşiu, în picioare, rezemat de tulpina unui copac. David îi vedea numai spatele şi atunci tatăl lui se duse înainte şi el îl urmă şi amândoi trecură pe lângă elefant ca şi cum ar fi fost o corabie şi David văzu sângele care îi țâşnea din coaste şi şiroia în jos şi tatăl lui ridică puşca şi trase şi elefantul îşi întoarse capul cu colții uriaşi mişcându-se încet şi greoi şi se uită la ei şi când tatăl lui trase şi al doilea încărcător elefantul păru să se clatine ca un copac tăiat şi se prăbuşi bufnind spre ei. Dar nu murise. Se sprijinise de copac şi acum se prăbuşise, cu grumazul zdrobit. Nu se mişca, dar ochiul lui era cel mai viu lucru pe care îl văzuse David vreodată.

"Împuşcă-l în ureche cu 303," zise tatăl lui. "Hai."

"Împuşcă-l tu," spusese David.

Juma venise şchiopătând şi plin de sânge, pielea frunții atârnându-i peste ochiul stâng, osul nasului vizibil şi o ureche ruptă şi luase fără să spună nici un cuvânt puşca din mână lui David şi apăsând țeava puştii aproape de gaura urechii elefantului trase de două ori, smucind şi împingând furios trăgaciul.

Ochiul elefantului se holbă la prima împuşcătură şi apoi începu să se întunece şi sângele țâşni din ureche şi curse în două şiroaie pe pielea cenuşie încrețită. Sângele avea o culoare diferită şi David îşi spuse trebuie să țin minte acest lucru şi ținu minte, dar niciodată nu-i fu de vreun folos. Acum întreaga demnitate şi măreție şi întreaga frumusețe a elefantului pieriseră şi nu mai era decât un morman uriaş de piele zbârcită.

"Ei, l-am prins. Davey, datorită ție", zise tatăl lui. "Acum mai bine ai face un foc ca să-l pun la loc pe Juma. Vino incoa', Humpty Dumpty însângerat. Colții ăia nu fug."

Juma se apropie zâmbind cu toți dinții, ținând în mână coada elefantului care n-avea păr deloc. Făcură o glumă obscenă şi apoi tatăl lui începu să vorbească repede în swahiei. Apa la ce depărtare e? Cât de departe trebuie să mergi că să aduci oamenii care să care colții acolo? Cum te simți, netrebnic şi bătrân f... Ce fracturi ai?

Când primi răspunsul la întrebări, tatăl lui zise: "Tu şi cu mine ne întoarcem să luăm rucsacurile de unde le-am last. Juma o să strângă lemne şi o să

pregătească focul. Trusa medicală e în rucsacul meu. Trebuie să aducem rucsacurile înainte să se întunece. N-o să se infecteze. Nu e ca rănile făcute de gheare. Să mergem."

În seara aceea David şedea lângă foc şi se uita la Juma cu obrazul lui cusut şi cu coastele rupte şi se întreba dacă elefantul l-a recunoscut când a încercat să-l omoare. Spera să-l fi recunoscut. Acum elefantul era eroul lui, aşa cum fusese tatăl său multă vreme, şi se gândi nu cred c-ar fi putut s-o facă fiind atât de bătrân şi de obosit. El l-ar fi omorât şi pe Juma. Dar nu s-a uitat la mine ca şi cum ar fi vrut să mă omoare. Arăta doar trist, aşa cum mă simțeam şi eu. Venise la prietenul lui în ziua în care murise.

David îşi aminti cum pierise întreaga măreție a elefantului de îndată ce ochiul lui încetase să mai fie viu şi când tatăl lui se întorsese cu rucsacurile, elefantul şi începuse să se umfle, în ciuda răcorii serii. Nu mai era nici un elefant, ci numai un leş cenuşiu şi zbârcit care se umflă şi nişte colți pătați, cafenii şi gălbui, pentru care-l omorâseră. Colții erau mânjiți cu sânge închegat şi cu unghia de

la degetul mare răzui puțin sângele care arăta ca o bucată de ceară de peceți şi o puse în buzunarul cămăşii. Aceasta fu tot ce luă de la elefant în afară de începutul cunoaşterii a ce e singurătatea.

În seara aceea, după măcel, tatăl lui încerca în preajma focului să-i vorbească.

"Ştii că era un ucigaş, Davey," zise el. "Juma spune că nimeni nu ştie câți oameni a omorât".

"Încercau cu toții să-l omoare, nu-i aşa?"

"Desigur," zise tatăl său, "Cu perechea aceea de colți".

"Atunci cum putea fi un ucigaş?"

"Fie cum vrei." zise tatăl lui. "Îmi pare rău că eşti atât de încurcat în ceea ce-l priveşte."

"Aş fi vrut să-l omoare pe Juma", zise David.

"Cred că mergi cam prea departe," zise tatăl lui. "Juma e prietenul tău, ştii asta."

"Nu mai e."

“Nu trebuie să i-o spui.”

“O ştie,” zise David.

“Cred că-l judeci greşit,” spuse tatăl lui şi lucrurile rămaseră aşa.

Când fură în cele din urmă înapoi şi cu colții în siguranță după tot ce se întâmplase şi colții fură rezemați de zidul casei de chirpici, stând acolo cu vârfurile atingându-se, colții atât de lungi şi de groşi că nimeni nu-i putea crede aievea chiar când îi atingeau şi nimeni, nici chiar tatăl lui, nu putea ajunge acolo unde se curbau ca vârfurile să li se atingă, când Juma şi tatăl lui şi el erau nişte eroi şi Kibo era câinele unui erou şi oamenii care căraseră colții erau eroi, de pe acum nişte eroi cam beți şi care aveau să fie şi mai beți, tatăl lui îi spuse: “Vrei să facem pace, Davey?”

“Da,” zise el, fiindcă ştia că acesta era începutul a nespunerii niciodată pe care o hotărâse.

“Mă bucur foarte mult,” zise tatăl lui. “E cu mult mai simplu şi mai bine.”

Apoi se aşezară pe scăunelele bătrânilor sub umbra smochinului, colții sprijiniți de zidul colibei, şi băură bere din ploşti de piele care fură aduse de

o tânără fată şi de fratele ei mai tânăr, servitorul eroilor, şezând pe jos lângă eroicul câine al unui erou care ținea un bătrân cocoşel, ridicat de curând la rangul de pasăre favorită a eroilor. Şedeau acolo şi beau bere şi toba mare începu să bubuie şi ngoma să înceapă.

cultura pentru toate simţurile